

NAMIBIA

Världens bästa djuräventyr

För dig som vill ha mer än bara semester!

Av Cecilia Wanger och Mats Ögren Foto Mats Ögren

Mresor

M
tipsar

- M-magasins läsares resa
- Upptäck udda platser i Sverige

Längs kusten finns rikligt med plankton och fisk, vilket gör att antalet sälar nu blivit omkring 270 000.

Vill du se vilda djur? Köa inte för att få en plats på Masai Mara – åk till Skelettkusten i Namibia i stället. Det är enda platsen på jorden där du kan se elefanter, lejon, zebror och noshörningar leva vilt i öknen. Och hundratusentals sälar!

● Sjöfararna har många namn för den namibiska Atlantkusten: "ensamhetens kust", "dödens kust" och "diamanternas kust". Det mest kända namnet är Skelettkusten, vilket syftar på alla de svartnande skeppsvrak och jättelika valskelett som tornar upp sig längs denna fruktade strandlinje.

Vårt läger, Skeleton Coast Camp, ser vid den allra första anblicken inte mycket ut för världen; några tältbyggnader, till synes slumpartat utslängda på en ö i en stenig, uttorkad flodbädd. Vi ska tillbringa tre nätter och två dagar för att upptäcka den mest otillgängliga delen av världens äldsta öknen, Namiböknen, som bildades för 80–100 miljoner år sedan.

– Det ser ut som på månen, säger någon av medpassagerarna när vi landar med ett litet Caravanplan, cirka två och en halv timmes flygresa från huvudstaden Windhoek.

Just i detta ekologiskt mycket känsliga område får bara Wilderness Safaris egna gäster vistas. Anläggningen består av sex tält, vilka i själva verket är som minivillor i lyxklass med dusch, vattentoalett och en liten terrass samt

en huvudbyggnad. Lägret kan inte ta emot mer än tolv gäster åt gången, eftersom allt för många människor på en gång blir en för stor påfrestning på miljön. I två fyrhjulsdrivna Land Rovers ger vi oss ut med två guider på en första rundtur – i solnedgången.

– Detta är den enda platsen på jorden där man kan se elefanter, lejon, zebror och noshörningar leva vilt i en öken i stället för på savannen. Alla de djur som finns här har anpassat sig särskilt till ökenklimatet, säger vår guide Gert Matawab Tsaobeb.

Färden går genom den uttorkade Khumibflodens dal. Här i Namibia handlar mycket av safari om att förstå hur de få djur som överlever kan klara det torra klimatet. Sommartid kan värmen överstiga 45 grader.

Förut var detta havsbotten, nu ett landskap med stenpartier och lågt, gulnat gräs med färgsättning. Stenarna är vackert rundade, vilket visar att de slipats av havet under mycket, mycket lång tid. Vi tar stigen uppför ett litet berg. Guiden Kallie Amon Uararavi böjer sig ner och bjuder på en bit *vänd*

Färden går genom ett drömligt landskap – sand, torrt gult gräs som skimrar av daggdroppar, dimhöjda berg där ett djurs spår kan finnas kvar så länge som i 60 år!

Elefanterna vid Skelettkusten kan gå över 20 mil för att hitta föda och vatten.

av en fetbladig växt med en silverskimrande yta. En saftig och lite salt smak sprider sig i gommen.

– Det här är isplantan. Den äts av djur och av de bushmän som i årtusenden vandrat i området.

Vi har stannat för en drink i Rock Gardens, en plats med märkliga bergsformationer. Det är stilla och öde. Solen färgar det uråldriga landskapet rött för ett ögonblick. Här vill man helst inte gå vilse.

Morgonen därpå låter det nästan som om det regnar på tälttaket och den kyliga lukten har krupit in överallt. Det är den livgivande morgondimman från Atlanten. Luften är frisk – det känns att havet är nära.

Avstånden i nationalparken är så stora att man är ute från tidig morgon till sen kväll.

– Okej, i dag ska vi åka inåt landet, i Kaokoveld, för att se om vi kan hitta elefanter. Om vi har tur kanske vi också kan besöka det traditionella himbafolket, berättar guiden Gert.

”Kaoko” är himbafolkets ord för arm, ”veld” är från det holländsktade språket Afrikaans och betyder fält. Landskapet heter så eftersom himbafolket tyckte att träden här såg ut som om de hade hängande armar.

– Djur och växter tar vara på den sparsamma fukten som dimman ger, säger Gert. De är ute tidigt för att andas in den. Sedan när hettan kommer har de olika metoder för att överleva.

Som oryxen, Namibias vackra nationaldjur. Tidigt om morgonen ställer den sig högt uppe på sanddynerna med nosen mot havet för att andas in dimman. Nosen har ett sinnrikt avkylningssystem, som gör att den känsliga hjärnan kan hållas sval.

När solen stiger och dimman drar undan som en slöja, flyttar vi upp på Land Rovers tak för att få bättre utsikt. Det är bara vi och naturen. Ensamheten är som syre för själen... Då bryts stillheten av en hjord med ett tjugotal gaseller som kommer galopperande i full fart nedför slänten. Deras otroliga språng, där de nästan viker sig dubbla, är en makalös syn.

– De hoppar för att undkomma rovdjur, men hannarna passar också på att visa sig starka för att imponera på honorna, förklarar Gert.

Efter någon timmes färd är vi framme vid Hoarusibflodens uttokade dal. Här är det lite grönare och träden högre, och det finns fortfarande vatten kvar efter det rikliga regn som föll i år. På vissa ställen växer palmer.

Gert pekar på något – en elefantspilling. Och där, bara några meter bort, står en elefant och bryter av trädrötter från flodbäddens kant.

– Den här elefanthonan ser ut att vara omkring 25 år, säger Gert. Den har anpassat sig helt och hållet till levnadsvillkoren här och kan gå i upp till fem dagar utan att dricka. För att få tillräckligt med föda måste den äta 14 timmar per dag.

Elefanten verkar ha svårt att förlora de sega rötterna, stretar och drar, greppar dem med snabeln och håller dem mot munnen för att bita tag. Men så lägger hon plötsligt märke till oss och börjar röra sig mot bilen. Hjärtat åker upp i halsgropen, och vi ångrar att vi satte oss på taket. Elefanter är i regel fridfulla djur men kan bli mycket aggressiva i trängda situationer.

Elefanthonan knuffar lite på bilen, som om hon vill känna hur tung den är, och höjer sedan snabeln för att sniffa på en arm en kort sekund. Sedan vänder hon tillbaka till sitt ätande, och då kommer andra djur som fångar vårt intresse. Flodbädden är som Edens lustgård: en pilgrimsfalk, några ökenanpassade giraffer, den namibiska fågeln Ruppell's Korhaan, med sitt lustiga grodliknande läte, och de typiska Guineafåglarna.

Efter en mysig lunch i trädskugga åker vi upp på ett utsiktsberg. De två Land Rover-bilarna får knappt plats och framhjulen står vådligt nära stupet. Längs nere i dalen ligger några knappt urskiljbara hyddor. Här lever himbafolket ett halvnomadiserat liv med sina boskapshjordar och skyddar sig från sol och insekter genom att smörja in sig med en blandning av fett, örter och rödfärgad sten, ”otjize”.

– Kom ihåg att bete er som gäster och inte som turister, säger guiden Kallie, som själv har himbablod i ådrorna.

Bara en man syns till medan kvinnorna sköter sina sysslor. Det är byäldesten som vaktar den heliga elden, och vi får inte gå emellan honom och hans eld.

På vägen tillbaka kör vi genom den verkligt vilda Hoarusib Canyon, där de ökenanpassade lejonerna lever. Den bildades för mellan 20 000 och 50 000 år sedan och kantas av höga, vita lerväggar. Bitvis finns det fortfarande vatten.

Vi möts av ännu en makalös syn: en hjord med cirka tio elefanter som betar.

”Vill aldrig mer tillbaka till staden, mobiltelefoner, nyheter”

Gert förklarar att elefanter alltid ger två varningar innan de anfaller. Då kan de trumpeta, spänna ut öronen eller stampa. Och om en elefant anfaller, sänker den huvudet, sticker snabeln under hakan och galopperar fram. Den kan springa i upp till 40 kilometer i timmen och har kraft nog att döda en noshörning, en flodhäst eller krossa en bil.

Och när vi senare på kvällen samlas för middag vid det långa matsalsbordet, är det mycket prat om elefanter.

Nästa morgon åker vi till kusten. Sanddynerna kan ha 30–40 graders lutning i de vådliga backarna, då rutschar bilarna ner – roligare än tivoli! Och när vi kommer upp på en särskilt hög sanddyna ligger Atlanten framför våra fötter. Andlösa blickar vi ut över detta panorama av hav, öken och dyner som breder ut sig i 360 graders perspektiv runt omkring oss.

– De här sanddynerna är över två miljoner år gamla, men ny sand från havsbotten förs in med vinden, berättar Gert. Ursprungligen kommer sanden från Kalahariöknen, från vilken den förs vidare via den stora Oranjefloden. Därifrån kommer också diamanterna.

Alla börjar titta ner i sanden med nytt intresse.

Det är ebb och vi äter lunch på stran-

den. Guiderna dukar upp en härlig picknick med paj, schnitzel, sallad, vin och annat gott. Så får vi syn på något svart som rör sig längre norrut på stranden. Det är en flock sälar som hoppar upp från vattnet. En kakofoni av olika röster möter oss. Det är säkert flera hundra djur, vissa låter nästan mänskliga. Och ute i vattnet är det ännu fler! Genom en kringgående rörelse närmar vi oss sälkolonin utan att de flyr. I utkanten av den gigantiska sälkolonin ser man spåren av hyenor och ibland schakaler, som ser till att stranden hålls ren från döda sälar och fiskar. Lukten är stark, men sälarna, särskilt de små, är ofattbart charmiga med sina stora runda ögon. Vi går så nära en av dem som vi kan. Då blottar den sina häpnadsväckande långa och vassa tänder och rusar snabbt emot oss! Förskräckta hoppar vi undan, alla planer på att klappa en på huvudet är nu glömda...

”Vill aldrig mer tillbaka till staden mobiltelefoner nyheter bilar” står det med spretig handstil i anteckningsblocket.

Det är ett privilegium att ha fått besöka denna orörda plats, en av Afrikas sista vildmarker. ●

HAR DU FRÅGOR OM RESOR GÅ IN PÅ M-MAGASIN.SE

Nemukombora, 24, tillhör det röda folket, himbas, är ett naturfolk som lever precis som de gjort i tiotusentals år, utan större påverkan från västerländsk civilisation.

Fakta om Skelettkusten

Hur bor man?

● **Skeleton Coast Camp** drivs av Wilderness Safari, wilderness-safaris.com. Kan bokas från Sverige via den svenska researrangören Trackers, trackers.se

● **I Windhoek** finns två utmärkta hotell med gångavstånd till stadens centrum: **Hotel Heinitzburg**, heinitzburg.com, och **Olive Grove Guesthouse**, olivegrove-namibia.com

Vad kostar det?

● **Ett Skeleton Coast-paket** på 4 dagar/3 nätter inklusive flyg från Windhoek under 2009 kostar 29 000 kronor per person i dubbelrum. Priset för 5 dagar/4 nätter är 30 500 kronor.

● **Flyg Stockholm-Windhoek** tur och retur kostar från 9 500 kronor per person inklusive skatt. De flygbolag som gäller är South African Airways och Lufthansa, och restiden är cirka tolv timmar.

När är det bäst att åka?

Under den torra vinterperioden maj-oktober. Läs mer på namibiatourism.com.na

vänd